

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Námitky věřitele podle § 403 odst. 2 insolvenčního zákona a hlasovací lístek

Věřitelé čím dál častěji před schválením oddlužení namítají, že zde jsou skutečnosti, jež by jinak odůvodňovaly odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení, čímž sledují neschválení dlužníkovou oddlužení. Mnoho věřitelů však uplatňuje své námitky vadně. V tomto článku se proto dozví, jaké jsou nejčastější vady při uplatňování námitek a jak se jich vyvarovat. Naopak insolvenční soudy by se mohly dozvědět, jak v případě nesprávného postupu věřitele správně postupovat.

Obsah námitek

V námitkách podle § 403 odst. 2 insolvenčního zákona (IZ) lze namítat pouze skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly odmítnutí (§ 393 IZ) nebo zamítnutí (§ 395 IZ) návrhu na povolení oddlužení, tedy že:

- návrh na povolení oddlužení nebyl učiněn na stanoveném formuláři, ve stanoveném formátu nebo stanoveným způsobem, byl nesrozumitelný anebo neurčitý nebo neobsahoval všechny náležitosti a v řízení o něm nebylo lze pro tyto nedostatky pokračovat,
- k návrhu na povolení oddlužení nebyly připojeny zákonem požadované přílohy nebo tyto přílohy neobsahovaly stanovené náležitosti,
- návrh na povolení oddlužení nebyl sepsán a podán osobou podle § 390a odst. 1 nebo 2 IZ,
- dlužník návrhem na povolení oddlužení sledoval nepoctivý záměr,
- dlužník nebyl schopen splácet v plné výši ani odměnu a náhradu hotových výdajů insolvenčního správce a stejnou částku ostatním věřitelům včetně věřitelů pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek postavených jim na roveň, a dále též pohledávky věřitelů na výživném ze zákona a odměnu kvalifikované osoby podle § 390a odst. 5 IZ (tzv. minimální splátka),
- dosavadní výsledky řízení dokládají lehkomyšlný nebo nedbalý přístup dlužníka k plnění povinností v insolvenčním řízení,
- v posledních 10 letech před podáním insolvenčního návrhu bylo dlužníku pravomocným rozhodnutím přiznáno osvobození od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení, v rozsahu, v němž nebyly uspokojeny (pouze pokud bylo osvobození přiznáno od 1. 6. 2019^[1]),
- v posledních 5 letech před podáním insolvenčního návrhu byl návrh dlužníka na povolení oddlužení pravomocně zamítnut z důvodu, že je jím sledován nepoctivý záměr, nebo jestliže z téhož důvodu nebylo oddlužení schváleno nebo bylo schválené oddlužení zrušeno,
- v posledních 3 měsících před podáním insolvenčního návrhu vzal dlužník svůj předchozí návrh na povolení oddlužení zpět.

Vztah námitek a hlasování

Namítat, že zde jsou skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení, může pouze věřitel, který hlasoval o přijetí způsobu oddlužení. Právo hlasovat o způsobu oddlužení mají pouze řádně přihlášení nezajištění věřitelé.

Hlasovat mohou věřitelé na schůzi věřitelů, která byla za tím účelem svolána na návrh nadpoloviční většiny věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle výše činí nadpoloviční většinu nezajištěných

přihlášených pohledávek. Návrh na svolání schůze věřitelů je možné podat do 7 dnů od zveřejnění zprávy o přezkumu a zprávy pro oddlužení v insolvenčním rejstříku. Zprávu o přezkumu a zprávu pro oddlužení zveřejní insolvenční soud v insolvenčním rejstříku vyhláškou, kterou účastníky řízení poučí o možnosti podat proti nim námitky.

Zde je potřeba upozornit na rozdíl mezi námitkami proti zprávě o přezkumu a zprávě pro oddlužení podle § 398a odst. 4 IZ a námitkami, že zde jsou skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení, podle § 403 odst. 2 IZ. Někteří věřitelé se totiž snaží námitky podle § 403 odst. 2 IZ „maskovat“ za námitky podle § 398a odst. 4 IZ, aby se tak vyhnuli povinnosti předložit řádný hlasovací lístek. Tento postup však nelze ze strany insolvenčního soudu akceptovat, jelikož oba druhy námitek slouží jinému účelu.

Hlasovat lze i mimo schůzi věřitelů, a to jak před zahájením insolvenčního řízení, tak i po jeho zahájení. Mimo schůzi věřitelů lze hlasovat písemným podáním, které je výslovně označeno jako „hlasovací lístek“, neobsahuje žádný jiný procesní úkon, je z něho nepochybné, jak věřitel hlasoval, a je opatřené úředně ověřeným podpisem. Doporučuje se využít formulář hlasovacího lístku zveřejněný na internetové stránce insolvenčního rejstříku.[\[2\]](#)

Hlasuje-li věřitel před zahájením insolvenčního řízení, doručí hlasovací lístek dlužníkovi nejpozději posledního dne lhůty, kterou dlužník k tomuto účelu stanovil a známým věřitelům písemně oznámil; lhůta nesmí být kratší než 15 dnů. V současné praxi však k hlasování před zahájením insolvenčního řízení nedochází.

Při hlasování po zahájení insolvenčního řízení je hlasovací lístek potřeba doručit insolvenčnímu soudu (nepostačí jeho předání k přepravě) nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů, nebo do 7 dnů od zveřejnění zprávy pro oddlužení v insolvenčním rejstříku vyhláškou, pokud se schůze věřitelů nekoná.

Nelze zapomenout ani na povinnost předložit hlasovací lístek do datové schránky soudu nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem,[\[3\]](#) jde-li o věřitele, kterému se podle zvláštního právního předpisu zřizuje datová schránka bez žádosti.[\[4\]](#)

Uplatní-li námitky oprávněný věřitel, aniž by (včas a řádně) hlasoval o způsobu oddlužení dlužníka, pak se k jeho námitkám **nepřihlíží**.

Opožděné námitky

Byla-li svolána schůze věřitelů k hlasování o přijetí způsobu oddlužení, lze námitky uplatnit nejpozději do skončení této schůze. Nebyla-li schůze věřitelů svolána, předkládají se námitky insolvenčnímu soudu do 7 dnů od zveřejnění zprávy pro oddlužení v insolvenčním rejstříku. Námitky musí být (stejně jako hlasovací lístek) v této lhůtě doručeny insolvenčnímu soudu a nepostačí jejich pouhé předání k přepravě. K později vzneseným námitkám se **nepřihlíží**.

Vadný podpis hlasovacího lístku

Na hlasovacím lístku musí být úředně ověřena pravost podpisu podepisující fyzické osoby.

Splnit požadavek úředně ověřeného podpisu lze ověřením vlastnoručního podpisu na hlasovacím lístku v listinné podobě (do nedávna šlo o jedinou přípustnou variantu).

Často se lze setkat s tím, že věřitelé s odkazem na č. 25 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 opatří hlasovací lístek pouze kvalifikovaným elektronickým podpisem. Je však nutné upozornit, že podle citovaného ustanovení má kvalifikovaný elektronický podpis právní

účinek rovnocenný vlastnoručnímu podpisu a nikoliv podpisu, u kterého byla úředně ověřena jeho pravost.

Již dříve Nejvyšší soud zdůraznil, že uznávaný (kvalifikovaný) elektronický podpis nebyl a není ekvivalentem úředně ověřeného podpisu, ani nemá stejné účinky, přičemž úředně ověřený podpis neměl odpovídající elektronickou podobu.[\[5\]](#)

Uvedený závěr v jeho poslední části modifikuje § 6 zákona č. [12/2020](#) Sb., o právu na digitální služby, který nabyl účinnosti dne 1. 7. 2022. Podle citovaného ustanovení lze povinnost úředního ověření podpisu splnit při současném použití elektronického podpisu trojím způsobem:

1. podepisující se dostaví před osobu oprávněnou provádět ověřování pravosti podpisu, dokument před ní podepíše (i prostým) elektronickým podpisem nebo uzná podpis za vlastní a osoba oprávněná provádět ověřování pravosti podpisu k dokumentu připojí kvalifikovaný elektronický podpis spolu s kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem,
2. podepisující spojí s dokumentem podepsaným uznávaným elektronickým podpisem záznam informačního systému veřejné správy opatřený kvalifikovanou elektronickou pečetí a kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem správce systému o provedení elektronické identifikace podepisujícího prostřednictvím kvalifikovaného systému elektronické identifikace s úrovní záruky vysoká,
3. podepisující opatří dokument uznávaným elektronickým podpisem, pokud do registru obyvatel nebo do portálu veřejné správy vložil údaje o sériovém čísle kvalifikovaného certifikátu, a lze tak výpisem z těchto systémů ověřit, že kvalifikovaný certifikát pro elektronický podpis, na jehož základě vytvořil podepisující uznávaný elektronický podpis, patří jemu.

Pro všechny výše uvedené varianty samozřejmě platí povinnost předložit hlasovací lístek insolvenčnímu soudu postupem podle § 80a IZ, jak bylo zmíněno výše. Bude-li podpis na hlasovacím lístku ověřen v listinné podobě, je potřeba jeho k převedení do elektronické podoby využít autorizovanou konverzi.

Nebude-li vyhověno uvedeným požadavkům na podpis hlasovacího lístku (tedy není-li opatřen úředně ověřeným podpisem, případně jeho zvláštním elektronickým ekvivalentem), pak se k hlasovacímu lístku **nepřihlíží**, a proto se **nepřihlíží** ani k uplatněným námitkám.

Znovu se zdůrazňuje, že tyto následky platí i tehdy, je-li hlasovací lístek opatřený pouze kvalifikovaným elektronickým podpisem osoby oprávněné za věřitele jednat doručen insolvenčnímu soudu prostřednictvím datové schránky.

Postup při vadném hlasování

Hlasoval-li věřitel mimo schůzi věřitelů vadně, pak o tom insolvenční správce věřitele neprodleně vyrozumí, jde-li o hlasování po zahájení insolvenčního řízení. Hlasoval-li věřitel před zahájením insolvenčního řízení, spadá tato povinnost na dlužníka.

Z judikatury Nejvyššího soudu lze dovodit, že insolvenční soud, který nezajistil, aby insolvenční správce splnil povinnost vyrozumět věřitele o vadách hlasovacího lístku, nebo který sám věřitele nevyrozuměl, se dopustil nesprávného úředního postupu, v jehož důsledku bylo věřiteli hlasování znemožněno.[\[6\]](#) Povinnost insolvenčního správce tak za něj může splnit i sám insolvenční soud.

Vzhledem ke krátkým lhůtám, které insolvenční zákon pro podání hlasovacího lístku stanoví, lze (i s ohledem na skutečnost, že insolvenční soud a insolvenční správce mohou mít na vady hlasovacího lístku odlišný právní názor) doporučit, aby insolvenční soud sám vyrozuměl věřitele o vadách

hlasovacího lístku neprodleně poté, kdy se o nich dozví, aby byl věřitel schopen vady hlasovacího lístku odstranit a v neprodloužené lhůtě hlasovací lístek znovu předložit insolvenčnímu soudu (to samozřejmě nebude možné, podá-li věřitel vadný hlasovací lístek například poslední den lhůty). Vzhledem k vyloučení aplikace § 43 o. s. ř. bude mít vyrozumění nejčastěji podobu obyčejného přípisu a věřiteli nebude stanovena dodatečná lhůta k podání řádného hlasovacího lístku. Toho si musí být věřitelé vědomi.

Odvolání proti rozhodnutí o schválení oddlužení

Proti rozhodnutí o schválení oddlužení může podat odvolání pouze věřitel, který hlasoval proti přijetí schváleného způsobu oddlužení, nebo věřitel, který nesouhlasí se stanovením jiné výše měsíčních splátek a který proti tomu hlasoval.^[7]

Jak je patrné, nehlasuje-li věřitel, hlasuje-li pro schválený způsob oddlužení, případně hlasuje-li vadně nebo opožděně, připraví se o právo podat odvolání proti rozhodnutí o schválení oddlužení.

Pokud odvolací soud zjistí, že odvolání podal věřitel, který nehlasoval, hlasoval pro schválený způsob oddlužení, případně hlasoval vadně nebo opožděně, odvolání odmítne jako podané někým, kdo k němu nebyl oprávněn.

Nejvyšší soud připustil, aby odvolání proti usnesení o schválení oddlužení bylo přípustné i tehdy, podá-li je věřitel, kterému hlasování znemožnil nesprávný úřední postup insolvenčního soudu, a který se schváleným způsobem oddlužení nesouhlasí. Takový věřitel je totiž v postavení srovnatelném s postavením věřitele, k jehož hlasu insolvenční soud nesprávně nepřihlédl. To platí pouze za předpokladu, že hlasování věřitele mohlo mít vliv na volbu způsobu oddlužení.^[8]

Související povinnosti insolvenčního soudu

Ať již se k hlasovacímu lístku a námitkám věřitele přihlíží či nikoliv, nelze zapomínat, že skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení, zkoumá insolvenční soud z úřední povinnosti, a ne pouze na návrh (upozornění) věřitele. Má-li tedy insolvenční soud po prostudování (vadně uplatněných) námitek za to, že jsou dány skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení, měl by se jimi zabývat bez ohledu na to, že se k hlasovacímu lístku a námitkám věřitele nepřihlíží.

Mgr. Jaroslav Čech,
asistent soudce

[Krajský soud v Ústí nad Labem](#)

Národního odboje 1274
400 92 Ústí nad Labem

e-mail: jcech@ksoud.unl.justice.cz

^[1] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2021, sen. zn. 29 NSCR 38/2020.

[2] K dispozici >>> [zde](#).

[3] Uznávaným elektronickým podpisem se rozumí zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis nebo kvalifikovaný elektronický podpis (§ 6 odst. 2 zákona č. [297/2016](#) Sb.).

[4] § 80a IZ.

[5] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2019, sen. zn. 29 NSČR 133/2017.

[6] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2020, sen. zn. 29 NSCR 106/2018.

[7] § 406 odst. 4 IZ.

[8] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2020, sen. zn. 29 NSCR 106/2018.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)
- [Odstoupení od smlouvy v insolvenčním řízení](#)
- [Zřízení exekutorského zástavního práva – právní rámec, dopady a judikatura](#)
- [Novela nařízení o insolvenčním řízení nabyla účinnosti – jaké přinesla změny?](#)